

ŠTÁTNÍ OBLASTNÝ ARCHÍV V BYTČI

1287

ROD VELIČ
/ 1390 / 1682 - 1944
INVENTÁR

Bytča 1976

Štátny oblastný archív v Bytči

ROD VELIČ

/1390/ 1682 - 1944

Inventár

Bytča 1976

Eva Jakubičková

Ú V O D

Rod Velič odvodzoval svoj pôvod od Pivka a jeho synov, ktorí dostali od kráľa Belu IV. v roku 1250 niektoré majetky v Slovenskom Pravne a Laclavej. Jeden z Pivkových synov - Theus Jurch, zvaný Velič stal sa zakladateľom nového rodu, ktorý neskoršie nazývali Velič, alebo Koza, pretože mal v erbe kozu. Koncom 18. storočia presídlil Peter Velič z Laclavej do obce Belá a stal sa zakladateľom belanskej vetvy rodu. Majetky v Belej vlastnili Veličovci až do začiatku nášho storočia.

Pozostalosť rodu prevzal Štátny oblastný archív v Bytči od Slovenského národného múzea v Martine v roku 1960 a od Štátneho ústredného archívu SSR v Bratislave v roku 1964.

Materiál bol usporiadaný podľa bežne uplatňovaného spôsobu pre feudálne rody. Písomnosti boli nami rozčlenené do štyroch hlavných skupín - na písomnosti rodové, patronátnu agendu, účtovné písomnosti a rôzne. Písomnosti rodové sa ďalej delia na majetkovoprávne, korešpondenciu, pozostalosti jednotlivých členov rodu a rôzne. Majetkovoprávne písomnosti tvoria dohody o držbe, prenájme a zálohovaní majetku, obligácie, testamenty a dedičské záležitosti a doklady o majetkových sporoch a porušovaní vlastníckych práv.

Druhá časť rodových písomností obsahuje súkromnú korešpondenciu Veličovcov a písomné pozostalosti jednotlivých členov. Z týchto sú najvýznamnejšie pozostalosti Adolfa a Františka Veliča, ktorí zastávali funkcie aj vo verejnej správe. Adolf bol hlavným notárom Turčianskej župy a predseda školskej stolice v Belej, František sa stal župným prísažným.

Skupina Rôzne obsahuje rodinné doklady Veličovcov, rukopisy školských učebníc, noviny a rozličné tlače.

Patronátnu agendu tvoria najmä doklady o činnosti evanjelickej cirkvi v Neepaloch.

Fond dopĺňajú účtovné knihy a spisy a zlomok archívu obce Belá.

Po formálnej stránke možno konštatovať, že materiálom všetkých písomností je papier, z jazykového hľadiska je tu zastúpená latinčina, slovenčina, maďarčina a nemčina.

Inventárnu jednotku tvorí vecná skupina alebo podskupina v rámci viacerých rokov.

Písomnosti rodu Velič poskytujú doklady o majetkovoprávných pomeroch a verejnej činnosti nižšej šľachty v období 17. - začiatku 20. storočia.

K inventáru sme kvôli orientácii pripojili združený ukazovateľ.

Inventár vypracovala v roku 1976 samostatná odborná archivárka Eva Jakubičková.

SCHÉMA ČLENENIA FONDU

A. P í s o m n o s t i r o d o v é

I Majetkovoprávne

1. Majetková držba a dohody
2. Dedičské záležitosti
3. Majetkové spory

II Korešpondencia a pozostalosti členov rodu

1. Korešpondencia všeobecne
2. Písomnosti jednotlivých členov rodu
 - a. Adolf Velič
 - b. Anton Velič
 - c. Dionýz Velič
 - d. František Velič
 - e. Koloman Velič
 - f. Lujza Veličová
 - g. Peter Velič
 - h. Vendelín Velič

III Rôzne

1. Rodinné doklady
2. Rukopisy učebníc a mapy
3. Noviny a rôzne tlače

B. P a t r o n á t n a a g e n d a

C. Ú č t o v n á a d a ň o v é p í s o m n o s t i

1. Knihy
2. Spisy

D. R ô z n e

1. Zlomok archívu obce Belá
2. Cudzie doklady

A. P í s o m n o s t i r o d o v é

I Majetkovoprávne

1 1. Pozemková držba a majetkové dohody /1390/-1866 1

Odpis listina kráľa Žigmunda z roku 1390, ktorá potvrdzuje, že Juraj Bubek daroval pozemky v Belej Tomášovi, synovi Krčúta. Doklady o vzájomných vlastníckych vzťahoch rodov Velič a Eördögh v Laclavej. Prenájomné zmluvy, obligácie, zálohovanie majetku a majetkové pokonania týkajúce sa rodov Velič, Eördögh, Rakšányi, Jesenský, David, Salaj, Batis, Ivanka, Vladár, Lehocký, Priehradný a Prónay.

2 2. Dedičské záležitosti 1705-1868

Testamenty a dedičské záležitosti vzťahujúce sa na Žigmunda, Jána, Juraja a Dionýza Veliča, niektorých členov rodu David z Turčianskeho Petra a na Eördöghovcov.

3. 3. Majetkové spory 1682-1870 2

Doklady o sporoch rodu Velič a Krčút o úžitok z majetkov v Belej a okolí. Spor Františka a Dionýza Veliča o vlastníctvo majetkov v Belej. Prehlásenia a svedectvá Turčianskej župy vo veciach majetkovoprávných sporov Veličovcov a porušovaní vlastníckych práv. Vypočúvanie svedkov a overovanie majetkovej držby.

II Korešpondencia a písomnosti jednotlivých členov rodu

4. 1. Korešpondencia všeobecne 1767-1912

Súkromná korešpondencia Veličovcov s rodinami Rakšányi, Tomčányi, Batis a Jaroš.

- 5 2. Písomnosti jednotlivých členov rodu
a. Adolf Velič 1806-1900 3-6
- Korešpondencia s Okresným súdom v Martine a Sedriou v Banskej Bystrici v majetkovoprávných, pozemnoknižných a finančných záležitostiach. Kúpno predajné a prenájomné zmluvy. Úradná agenda vzniklá z činnosti Adolfa Veliča ako hlavného notára Turčianskej župy a ako predsedu školskej rady v Beleji. Súkromná korešpondencia, osobné doklady a školské vysvedčenia. Platobné rozkazy, kvitancie a účty.
- 6 b. Anton Velič 1897-1932
- Korešpondencia s Okresným súdom v Martine o majetkovoprávných a pozemnoknižných záležitostiach. Súkromná korešpondencia. Daňové priznania. Vkladná knižka spopritelne v Martine.
- 7 c. Dionýz Velič 1857-1900
- Súdna korešpondencia vo veciach vyšetrovania majetkovej držby. Súkromná korešpondencia. Prenájomné zmluvy. Kvitancie.
- 8 d. František Velič 1840-1880 6-7
- Súdna korešpondencia vo veciach majetkovoprávných a urbárskych. Majetkové pokonania medzi členmi rodu. Oceňovanie a súpisy majetkov. Zmluvy o delení majetkov. Prenájomné zmluvy s obyvateľmi obce Belá. Vypočúvanie svedkov a prehlásenia Turčianskej župy v majetkovoprávných záležitostiach. Zálohovanie majetku a obligácie. Platobné rozkazy.
- 9 e. Koloman Velič 1850-1925 8-9
- Korešpondencia s Okresným súdom v Martine v majetkovoprávných a pozemnoknižných záležitostiach. Kúpno predajné a darovacie zmluvy. Matričné výpisy, domovské listy,

obecné svedectvá a agenda vzniklá z notárskej činnosti Kolomana Veliča v Košťanoch, Krásne nad Kysou a Štiavniku. Súkromná korešpondencia. Cestovný pas. Vojenská knižka. Dodacie listy a účtovné doklady.

- 10 f. Lujza Veličová 1882-1884

Súdna korešpondencia v majetkovoprávných záležitostiach. Dražobné vyhlášky.

- 11 g. Peter Velič 1750-1818

Overovanie majetkovej držby a svedecké prehlásenia Turčianskej župy vo veciach porušovania vlastníckych práv. Dohody o zálohovaní a prenájme majetku. Obligácie.

- 12 h. Vendelín Velič 1865-1913

Osvedčenia v majetkových záležitostiach. Dlžobné úpisy. Účty a kvitancie.

III Rôzne

- 13 1. Rodinné doklady 1796-1919 10

Denník Františka Veliča a ponaučenia deťom. Genealogické tabuľky. Úmrtné oznámenia.

- 14 2. Rukopisy učebníc a mapy 19. stor.

Rukopisy učebníc maďarčiny, nemčiny, logiky, epistolografie, práva a náboženstva. Školské mapy Slovenska, Uhorska a Poľska.

Vergilius "Bukoliky.Georgiky.Aeneis".Torzo knihy s úryvkami rímskych básnikov a filozofov.Zväzok jedného ročníka časopisu "Die Welt".Letný cestovný poriadok na železniciach Rakúsko-Uhorska.Časť maďarsko-nemeckého slovníka.Karol Kuzmány "Lidu ev.a.v. vyznání úpřimné a věrné poučení o císařském královském patentě"."Trenchiner Wegweiser" z r. 1860. Propagačná brožúra Slovenskej národnej strany - - " V dvanástej hodine".Ľudovít Fekete " Rozhovor o novom lesnom zákone"."Návod pre obecné školské stolice v záležitosti uskutočnenia zákonného článku 38 z roku 1868"."Slovenské noviny",ročník XIII, z 3.marca,12.marca,15.marca a 14.apríla 1898."Pesti hírlap",ročník XXII, z 15.marca 1900."Allami tisztviselők közlönye",ročník 1, z 31.januára 1897. "Mesačný informačný obežník závodu Slovenské sklené hute,úč.spol. v Lednických Rovniach "Sklárska pracovná pospolitosť",ročník 1,apríl 1944.Výstrižky z rôznych novín.

Zápisnice zo zasadaní konventu ev.a.v. cirkvi v Necpaloch.Návrh na ustanovenie cirkevného notára.Program slávnosti evanjelického preddunajského dištriktu konanej v Liptovskom Mikuláši.Organizačné záležitosti cirkvi v Necpaloch.Cirkevné tlače,týkajúce sa voľby nového biskupa.

C. Účtovné a daňové písomnosti

1. Knihy

- 19 Perceptorský účet z roku 1817. Účty za rôzny tovar. Výdavkové a príjmové doklady. Kvitancie. Účtovné poznámky. Pozemnoknižné výtahy a katastrálne hárky.

D. Rôzne

- 20 1. Zlomok archívu obce Belá 1845-1899 14

Zápisnice zo zasadaní obecnej rady. Korešpondencia predstavenstva obce Belá s nadriadenými úradmi. Zápisnice zo zasadaní školskej stolice v Belej. Inventár hnutelného a nehnuteľného majetku obce Belá. Prenájomné a kúpnopredajné zmluvy. Majetkovoprávne a urbárske záležitosti obyvateľov Belej. Obecné účty.

- 21 2. Iné písomnosti rozličnej proveniencie 1854-1938 15

Súdna korešpondencia v majetkovoprávných záležitostiach. Odpisy cisárskych reskriptov. Obecné svedectvá. Informácie o činnosti Okresnej pobočky Roľníckej osvedy v Martine. Súkromná korešpondencia Jozefíny Wolfovej.

Ukazovateľ menný, miestny a vecný

B

Banská Bystrica 5

Batis, rod 1,4

Belá, okr. Martin 1,3,5,8,20

biskup 16

Bubek Juraj 1

C, Č

cirkev 16

časopisy 15

D

David, rod 1,2

denník 13

doklady osobné 5

E

Eördögh, rod 1,2

F

Fekete Ľudovít 15

I

inventár 20

Ivanka, rod 1

J

Jaroš,rod 4
Jesenský,rod 1

K

kniha 15,17,18
knižka vojenská 9
konvent 16
korešpondencia
- súdna 5-10,21
- súkromná 4-7,9,21
Košťany,okr.Martin 9
Krásno nad Kysucou,okr.Čadca 9
Krčút,rod 1,3
Kuzmány Karol 15
kvitancie 5,7,12,19

L

Lačlavá,dnes časť obce Abramová,okr.Martin 1
Lednické Rovne,okr.Považská Bystrica 15
Lehocký,rod 1
Liptovský Mikuláš 16
listina donačná 1
listy domovské 9

M

majetky
- deľba majetku 8
- dohody 1,8
- držba majetku 1,3,7,11
- majetkové spory 3
- zálohovanie majetku 1,8,11
mapy 14
Martin 5,6,9,21

N

Necpaly, okr. Martin 16

notár 5,16

noviny 15

O

obligácie 1,8,11

P

pas cestovný 9

Polsko 14

Priehradný, rod 1

Prónay, rod 1

R

rada školská 5,20

- obecná 20

Rakšányi, rod 1,4

S

Salaj, rod 1

sedria 5

Slovensko 14

strana slovenská národná 15

súd okresný 5,6,8

súpis majetkov 8

svedectvá súdne a obecné 3,9,21

Š

Štiavnik, okr. Žilina 9

T

tabuľky genealogické 13

testament 2

Tomčányi,rod 4

Turčianska župa 3,5,8,11

Turčiansky Peter,okr.Martin 2

U

učebnice 14

účty 5,9,12,19,20

Uhorsko 14,15

V

Velič,rod 1,3,4

Velič Adolf 5

- Anton 6

- Dionýz 2,3,7

- František 3,8,13

- Ján 2

- Juraj 2

- Koloman 9

- Lujza 10

- Peter 11

- Vendelín 12

- Žigmund 2

Vergilius 15

Vladár,rod 1

vysvedčenie školské 5

Z

záležitosti pozemnoknižné 5,6,9,19

- urbárske 8,20

zápisnice 16,20

zmluvy kúpnopredajné 5,9,20

- prenájomné 1,5,7,8,20

Ž

Žigmund,kráľ 1

Názov fondu: Rod Velič

Časový rozsah: /1390/ 1682 - 1944

Počet inv. jednotiek: 21

Miesto uloženia: Štátny oblastný archív v Bytči

Stav ku dňu: 31.12.1976

Inventár zostavila: Eva Jakubičková

Schválil: Dr. Jozef Kočiš

Prepísala: Jana Harantová

Počet strán: 14

Počet exemplárov: 4

